

EWALUACJA ON-GOING STRATEGII ROZWOJU SPOŁECZNO-GOSPODARCZEGO WARMIŃSKO-MAZURSKIE 2030

Podstawowe informacje o ewaluacji

- Zamawiający: Urząd Marszałkowski Woj. Warmińsko-Mazurskiego
- Wykonawca: Ecorys Polska
- Okres realizacji: wrzesień 2025-marzec 2026
- Cel główny: ocena polityki rozwoju regionalnego przedstawionej w dokumencie pn. „*Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego*” w kontekście zmian społeczno-gospodarczych zachodzących w regionie, kraju i UE, a także wyzwań następnej perspektywy finansowej UE po 2027 r.

Podstawowe informacje o ewaluacji

Cele szczegółowe (obszary badawcze):

- Ocena aktualności wizji i celów przewidzianych w strategii Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego.
- Analiza uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych realizacji strategii Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego.
- Analiza i ocena skuteczności realizacji celów strategii Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego.
- Ocena polityki rozwoju strategii Warmińsko-Mazurskie 2030. Strategia rozwoju społeczno-gospodarczego pod kątem perspektywy finansowej UE po 2027 r.
- Działania komunikacyjne i promocyjne w ramach Strategii i ocena ich skuteczności.

Techniki badawcze

- **Desk research:** akty prawne i wytyczne szczebla krajowego i unijnego, dokumenty strategiczne, dokumenty programowe/systemowe i sprawozdania, raporty ewaluacyjne oraz inne badania i opracowania, źródła internetowe.
- **Analiza treści:** strony internetowe oraz media społecznościowe prowadzone przez Urząd Marszałkowski, media lokalne, media branżowe/specjalistyczne.
- **IDI/TDI (n=51):** Przedstawiciele poziomu regionu, instytucji uczestniczących w procesie opracowywania i realizacji Strategii, OSI/MOF oraz instytucji/NGO.
- **Badanie ilościowe:** koordynatorzy celów Strategii (n=8) oraz przedstawiciele JST (n=102)
- **Studia przypadku** (n=9)
- **Benchmarking:** 4 regiony
- **Zogniskowany wywiady grupowy** (FGI)
- **Techniki analizy:** analiza jakościowa, analiza statystyczna, metody kartograficzne, SWOT, ocena ekspercka.

Aktualność wizji Strategii

- Wizja województwa „**Warmia i Mazury regionem, w którym warto żyć...**” nie wymaga modyfikacji. Jest ponadczasowa, a co za tym idzie – trafna, aktualna i realistyczna. Została skonstruowana prawidłowo. Przyjęte priorytety trafnie odpowiadają na potrzeby związane z rozwojem regionu oraz dążeniem do poprawy bytu mieszkańców.
- Warto jednak uwzględnić w jej rozwinięciu kwestie bezpieczeństwa. Bezpieczeństwo powinno obejmować nie tylko sytuację geopolityczną, lecz także inne aspekty tworzące bezpieczne warunki do życia – cyberbezpieczeństwo, działania podejmowane w odpowiedzi na dezinformację, ochronę infrastruktury krytycznej, sytuację energetyczną, żywnościową czy klimatyczną.
- Strategia, w tym wizja województwa, nie wymaga uzupełnienia w kwestiach równościowych, włączających, a także niewykluczających mieszkańców regionu z możliwości i szans rozwojowych. Strategia jest skierowana do wszystkich mieszkańców niezależnie od wieku, wykształcenia, stanu posiadania, pochodzenia, miejsca zamieszkania, płci czy kondycji zdrowotnej.

Rekomendacje

Rekomenduje się wzmocnienie kwestii bezpieczeństwa w opisie stanowiącym rozwinięcie wizji województwa. Bezpieczeństwo powinno obejmować nie tylko sytuację geopolityczną, lecz także inne aspekty tworzące bezpieczne warunki do życia – cyberbezpieczeństwo, działania podejmowane w odpowiedzi na dezinformację, ochronę infrastruktury krytycznej, sytuację energetyczną, żywnościową czy klimatyczną.

Ocena skuteczności realizacji celu głównego – spójność ekonomiczna

- PKB na mieszkańca w 2022 roku osiągnęło **71% średniej krajowej, przekraczając cel wyznaczony na 2030 rok (70%)**.
- Poziom życia w regionie zbliża się do poziomu UE, jest to powiązane z ogólnym wzrostem gospodarczym w kraju. Dystans do innych województw w Polsce i w UE pozostaje stały.
- Za jedną z głównych przyczyn takiego stanu można uznać **migracje poza region**, w tym przede wszystkim młodych, wykształconych ludzi. Ponadto, gospodarka regionu opiera się w dużej mierze na **rolnictwie, przemyśle lekkim** (meblarstwo, żywność) oraz **turystyce sezonowej**, które generują niższą wartość dodaną niż nowoczesne usługi czy sektor IT dominujący w bogatszych regionach.

Ocena skuteczności realizacji celu głównego – spójność społeczna

- Wskaźnik dotyczący **udziału w populacji osób aktywnych zawodowo w wieku produkcyjnym przekroczył wartość docelową na rok 2030 osiągając 76,9% w 2022 roku**, jednak aktywność kobiet była jedną z najniższych wartości odnotowanych wśród wszystkich województw.
- Od 2022 roku nastąpił **powrót do trendu spadkowego stopy bezrobocia** - wg danych Eurostat w 2024 r. stopa bezrobocia w regionie wyniosła 3,8%. Wartość ta jest wyższa niż średnia dla Polski (2,9%), ale plasuje się poniżej średniej unijnej (5,9%).
- Województwo warmińsko-mazurskie utrzymuje **najmniej korzystną pozycję w kraju pod względem liczby beneficjentów pomocy środowiskowej**, osiągając w 2024 r. poziom 371,6 osób na 10 tys. mieszkańców.

Ocena skuteczności realizacji celu głównego – spójność przestrzenna

- Spójność przestrzenna województwa wspierana jest m.in. poprzez modernizowanie drogi krajowej nr 16; oddanie do użytku głównego odcinka drogi ekspresowej S61 (kluczowe z punktu widzenia trasy Via Baltica) oraz planowane prace na odcinku kolejowym Białystok – Ełk – granica z Litwą (Rail Baltica).
- **Wskaźnik dostępności komunikacyjnej w 2023 r. wyniósł 157 min.**, zbliżając się do wartości docelowej dla roku 2025 (155 min.) i 2030 (150 min.)
- Pomimo realizacji dużej liczby interwencji województwo warmińsko-mazurskie **nadal boryka się z wyzwaniami** związanymi m.in. z niską gęstością sieci drogowej, niższego niż na terenie pozostałych województw natężenia ruchu, najniższej w Polsce gęstości dróg o nawierzchni twardej oraz niskiej dostępności linii kolejowych.
- Na tempo i zakres realizacji inwestycji wpływa jednak **specyfika regionu**, w tym niska gęstość zaludnienia, rozproszona sieć osadnicza oraz liczne formy ochrony przyrody.

Ocena skuteczności realizacji celu strategicznego „Kompetencje przyszłości”

- W 2024 roku zaobserwowano **znaczący spadek odsetka przedsiębiorców twierdzących, że w regionie nie ma problemu z zatrudnieniem pracowników o wymaganych kwalifikacjach i kompetencjach.** Odnotowano także spadek liczby projektów i zadowolenia z usług biznesowych w 2024 roku.
- Odsetek mieszkańców twierdzących, że posiadane przez nich kwalifikacje i kompetencje zawodowe są użyteczne na rynku pracy jest realizowany na względnie stałym poziomie.
- W regionie **widoczna jest poprawa dostępności usług społecznych,** jednak poziom objęcia dzieci opieką żłobkową (16,9%) jest najniższy w Polsce.

Ocena skuteczności realizacji celu strategicznego „Kompetencje przyszłości”

- Największym zagrożeniem dla regionu jest **drastyczny spadek liczby mieszkańców oraz szybkie starzenie się społeczeństwa**; udział osób w wieku poprodukcyjnym wzrósł do 23,8% w 2024 roku.
- W latach 2020-2023 **najwięcej środków (ponad 1,2 mld zł) przeznaczono na cel „Użyteczne kwalifikacje i kompetencje”**, a kluczową rolę w rozwoju regionu odgrywają fundusze europejskie (RPO WiM, FEWIM).
- Cel strategiczny uznawany jest za aktualny i trafny, jednak **konieczne jest silniejsze zaakcentowanie działań mitygujących skutki depopulacji**.
- Prognozy wskazują na przyszłe **deficyty w branżach budowlanej, medycznej i edukacyjnej**, co uzasadnia promowanie oferty edukacyjnej ściśle powiązanej z tymi zawodami oraz tworzenie Branżowych Centrów Umiejętności.

Rekomendacje

Rekomenduje się uzupełnienie zapisów Strategii w celu strategicznym „Kompetencje przyszłości” o działania z obszaru tzw. srebrnej gospodarki, tj. na rzecz aktywizacji zawodowej osób starszych i utrzymywania w aktywności osób w wieku przed i po emerytalnym. Należy także w dalszym ciągu rozwijać usługi medyczne i profilaktykę zdrowotną.

Ocena skuteczności realizacji celu strategicznego „Kreatywna aktywność”

- Region wyróżnia się **wysokim uczestnictwem mieszkańców w wydarzeniach kulturalnych**, znacząco przewyższając średnią krajową.
- Słabą stroną regionu pozostaje **sezonowość turystyki**.
- Mocną stroną regionu są **prężnie działające i profesjonalne organizacje pozarządowe**, które coraz skuteczniej pozyskują środki zewnętrzne i współpracują z samorządem.
- Odnotowano spadek odsetka mieszkańców korzystających z lokalnej infrastruktury aktywizacji, co wskazuje na **potrzebę promowania istniejących obiektów i uatrakcyjniania ich oferty**.

Ocena skuteczności realizacji celu strategicznego „Kreatywna aktywność”

- W związku ze starzeniem się społeczeństwa duży nacisk położono na **aktywizację seniorów** (wysoka liczba Uniwersytetów Trzeciego Wieku oraz klubów seniora na tle województw o podobnej liczbie mieszkańców).
- W regionie realizowane są również **inwestycje służące włączeniu społecznemu**, w tym utworzenie Centrum Pomocy Dzieciom w Olsztynie.
- W latach 2020-2023 **najwięcej nakładów finansowych (ponad 553 mln zł) przeznaczono na cel „Ukształtowana tożsamość”**, co potwierdza priorytetowe traktowanie budowania więzi z regionem.

Ocena skuteczności realizacji celu strategicznego „Inteligentna produktywność”

- Ocena realizacji celu strategicznego „Inteligentna produktywność” jest umiarkowanie pozytywna. W latach 2020-2024 zrealizowano liczne projekty wspierające rynek pracy i przedsiębiorców, które objęły dziesiątki tysięcy uczestników i przyczyniły się do powstania nowych firm.
- W ramach celu operacyjnego „Inteligentna specjalizacja” odnotowano umiarkowaną, lecz stopniową poprawę, zwłaszcza w zakresie współpracy przedsiębiorstw z sektorem nauki i B+R, która w 2024 r. osiągnęła rekordowy poziom.
- Region koncentruje wsparcie na czterech inteligentnych specjalizacjach: żywności wysokiej jakości, ekonomii wody, drewnie i meblarstwie oraz zdrowym życiu. Pomimo pozytywnej oceny ich doboru i rosnącego znaczenia w gospodarce regionu, rozwój innowacyjności pozostaje ograniczony przez czynniki zewnętrzne, takie jak pandemia, inflacja czy sytuacja geopolityczna, a także przez słabą współpracę nauka–biznes.
- Cel operacyjny „Wysoka konkurencyjność” realizowany jest stosunkowo najskuteczniej – rośnie odsetek firm wzmacniających swoją pozycję na rynkach międzynarodowych oraz wartość dodana na pracującego. Jednocześnie samorządy wskazują na bariery finansowe, kadrowe i infrastrukturalne w realizacji działań prorozwojowych.

Rekomendacje

- ✓ Należy kontynuować lub zintensyfikować starania związane z przyciągnięciem kluczowych inwestorów krajowych i zagranicznych.
- ✓ Podczas aktualizacji Strategii należy dodać zapisy o IS „Zdrowe życie”.
- ✓ W Strategii należy większą wagę przypisać znaczeniu inwestycji w Port w Elblągu na rozwój gospodarczy.
- ✓ Uwzględnienie inwestycji w infrastrukturę wodną na obszarze całego województwa jako element wsparcia IS „Ekonomia wody”.

Ocena skuteczności realizacji celu strategicznego „Mocne fundamenty”

- Cel operacyjny: „**Silny kapitał społeczny**” realizowany jest skutecznie - w regionie obserwowany jest postęp w zakresie wzmocnienia aktywności społecznej, czego wyrazem jest liczba powstających i funkcjonujących na terenie województwa podmiotów NGO. Analiza wskaźników monitoringowych Strategii wskazuje, że trendy zmian wartości wskaźników w większości są zgodne z przyjętymi założeniami wartości docelowych.
- Realizowane kierunki rozwoju wymagają dalszej kontynuacji, ale w większym niż dotychczas stopniu muszą odpowiadać na wyzwania związane ze zmieniającą sytuacją społeczno-gospodarczą i geopolityczną.
- Cel operacyjny „**Optymalna infrastruktura rozwoju**” obejmuje rozbudowę infrastruktury komunikacyjnej, technicznej, teleinformatycznej, energetycznej, socjalnej oraz bezpieczeństwa publicznego. To cel, w którym widoczna jest szczególna poprawa w regionie, zwłaszcza z uwagi na rozwój infrastruktury komunikacyjnej - drogowej. Jednak wciąż istnieje przestrzeń do dalszej modernizacji i uzupełniania połączeń drogowych, kolejowych, zwłaszcza wewnętrznych między oddalonymi ośrodkami miejskimi.
- Dalszych działań wymaga m.in. cyfryzacja, rozwój e-usług, wzmocnienie dostępu do szerokopasmowego internetu. W regionie występują miejsca w których w ogóle nie ma dostępu do internetu lub jest on bardzo utrudniony.

Ocena skuteczności realizacji celu strategicznego „Mocne fundamenty”

- Cel operacyjny „**Wyjątkowe środowisko przyrodnicze**” realizowany jest skutecznie, do 2023 r. obserwowany był postęp wartości wskaźników zgodnie z prognozowanym trendem. Niemniej w ostatnich latach spadkowi uległy wskaźniki odnoszące się do oceny stanu (zabezpieczenia) środowiska przyrodniczego (szczególnie wśród samorządów), co związane jest z rosnącymi kosztami ochrony środowiska i barierami systemowymi.
- Wysoka jakość i bogactwo zasobów przyrodniczych, krajobrazowych, atrakcyjność turystyczna pozostają kluczowym atutem rozwojowym, jednak wymagają prowadzenia dalszych działań ochronnych, adaptacyjnych do zmian klimatu, jak również zrównoważonego korzystania z zasobów.
- Cel „**Mocne fundamenty**” przyczynia się do wzmocnienia mocnych stron województwa, zwiększa szanse na rozwój, ale nie można wskazać, aby prowadzone działania zniwelowały wpływ czynników negatywnych. Zauważyć należy, że pojawiające się w ostatnich latach nowe wyzwania, czynniki zewnętrzne tj. np. pandemia COVID-19, problemy z cyberbezpieczeństwem, wojna w Ukrainie, wpłynęły na pojawienie się nowych zagrożeń i problemów, które powinny zostać uwzględnione w zaktualizowanej Strategii.

Rekomendacje

Rekomenduje się uzupełnienie zapisów Strategii, zwłaszcza w celu strategicznym „Mocne fundamenty” o działania na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa publicznego mieszkańców regionu oraz odporności w odpowiedzi na występujące kryzysy oraz sytuację geopolityczną.

Ocena wymiaru terytorialnego Strategii

- W województwie warmińsko-mazurskim wyznaczono 10 Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI), co skutkowało objęciem nimi niemal całego terytorium regionu i brakiem realnej priorytetyzacji działań. Tak szeroki zakres spowodował, że **mechanizm ten nie zadziałał skutecznie jako czynnik rozwojowy dla obszarów najbardziej potrzebujących**, a interwencja uległa „rozmyciu”.
- Instrument jest w większym stopniu konsumowany przez jednostki o wysokim potencjale endogennym.
- **Współpraca w ramach większości OSI jest postrzegana jako formalizm** służący korzystaniu z preferencyjnego dostępu do środków, a nie jako realne partnerstwo. Wyjątkiem są inicjatywy oddolne, np. Wielkie Jeziora Mazurskie, gdzie wspólny zasób naturalny i silna instytucjonalizacja pozwoliły na realizację kompleksowych projektów systemowych.

Ocena wymiaru terytorialnego Strategii

- **Najbardziej widoczne i trwałe efekty i zmiany przestrzenne zachodzą w Miejskich Obszarach Funkcjonalnych (MOF) Olsztyna, Elbląga i Ełku**, które korzystają z instrumentu Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych (ZIT). Dzięki stabilnemu finansowaniu i potencjałowi administracyjnemu, ośrodki te realizują kluczowe projekty strukturalne, np. w zakresie mobilności miejskiej, co pogłębia dystans wobec słabszych gmin.
- Najmniej pozytywne zmiany zasząy w OSI bez dedykowanego wsparcia finansowego i niefunkcjonujących w ramach innych inicjatyw.
- Instrumenty takie jak Lokalne Grupy Działania (LGD) są oceniane przez samorzady wyżej niż mechanizm OSI. **Działania te są postrzegane jako bardziej elastyczne, bliższe mieszkańcom i skuteczniej budujące kompetencje kadr w mniejszych urządach.**

Rekomendacje

Rekomenduje się uproszczenie systemu terytorialnego poprzez ograniczenie liczby OSI wyłącznie do kategorii zdefiniowanych na poziomie krajowym w Strategii Rozwoju Polski do 2035 r.

Ocena aktualności analizy SWOT

- Analiza SWOT pozostaje w znacznej części aktualna, ale wymaga uzupełnienia i aktualizacji.
- Niezmienną **mocną stroną** województwa jest wysoka jakość środowiska przyrodniczego. Proponujemy dodać potencjał turystyczny.
- Do **słabych stron** proponujemy dodać słabość bazy ekonomicznej obszarów przygranicznych, problemy strukturalne rynku pracy oraz niedostateczną odporność regionu.
- Nowe **szanse** regionu dotyczą przede wszystkim transformacji przemysłowej, ucyfrowienia i imigracji (z Ukrainy).
- Największym nowym **zagrożeniem** dla dalszego rozwoju regionu jest niestabilność geopolityczna.

Źródła finansowe Strategii

- Największym źródłem finansowania pozostają środki unijne, które stanowią blisko 38% wszystkich źródeł i w latach 2020-2023 wyniosły łącznie ponad 8,5 mld zł.
- Ponad połowę (54,6%) wykorzystanych pieniędzy unijnych stanowią środki programów regionalnych (RPO WiM 2014-2020 oraz FEWiM 2021-2027). Pozostałe środki unijne to m.in. programy krajowe, PO Polska Wschodnia, a także programy Interreg. Blisko 1/4 środków (22,3%) pochodziła z budżetu państwa, zaś kolejne 12% z budżetów jednostek samorządu terytorialnego. Niewiele mniejszy udział (11,8%) stanowiły środki prywatne, a następnie FPiFGSP (6,5%) oraz środki z budżetu województwa (2,5%).
- Należy się spodziewać, że w kolejnych latach (2024-2030) struktura źródeł finansowania działań podejmowanych na rzecz realizacji Strategii nie ulegnie znaczącej zmianie. Wciąż dominować będą środki z programów unijnych, w szczególności FEWiM, programów krajowych perspektywy 2021-2027 oraz Krajowego Planu Odbudowy.

Ocena systemu monitoringu Strategii

- Strategia jest systematycznie monitorowana.
- Niemal wszystkie wskaźniki celu głównego oraz celów operacyjnych są możliwe do monitorowania. Zaleca się usunięcie wskaźnika *Poziom ogólnego zaufania (odsetek ufających innym ludziom)* (cel operacyjny „Silny kapitał społeczny”) ze względu na brak danych. Wskaźniki są bardzo zróżnicowane, dzięki temu dobrze odzwierciedlają skuteczność realizacji celów Strategii.
- System monitorowania zawiera pełne informacje z realizacji Strategii i co do zasady działa prawidłowo, jednak w toku badania zidentyfikowano problemy z monitorowaniem Strategii. Ich wspólnym mianownikiem jest czynnik ludzki. Odpowiedzią na pojawiające się wyzwania może być zwiększenie intensywności dzielenia się wiedzą przez Samorząd Województwa oraz uproszczenie i zredagowanie instrukcji załączanej do formularza przekazywania danych, zgodnie z zasadami prostego języka.
- Formularz służący do zbierania danych w zakresie monitorowania realizacji Strategii sprawia problemy podmiotom przekazujących dane monitoringowe.
- Raporty okresowe z realizacji Strategii są skonstruowane w sposób czytelny oraz są dostępne na publicznych stronach internetowych. Ich układ nie wymaga zmian.

Rekomendacje

- ✓ Rekomenduje się usunięcie z systemu monitoringu Celu operacyjnego Silny kapitał społeczny wskaźnika *Poziom ogólnego zaufania (odsetek ufających innym ludziom)*, który nie jest możliwy do monitorowania.
- ✓ Rekomenduje się działania informacyjne mające na celu zwiększenie zaangażowania interesariuszy, a także uproszczenie systemu zbierania danych.

Ocena działań komunikacyjnych i promocyjnych w ramach Strategii

- Komunikacja i promocja Strategii **wykorzystuje różnorodne narzędzia online i offline.**
- Za najbardziej przystępny i najczęściej aktualizowany kanał uznano **profil Strategii na portalu Facebook**, który dzięki prostej formie i języku publikacji może zapewniać widoczność Strategii wśród szerokiego grona odbiorców.
- Najwyższą skuteczność w budowaniu aktywnego zaangażowania oraz umożliwianiu realnej, dwustronnej dyskusji z interesariuszami przypisano **spotkaniom bezpośrednim**, w tym konsultacjom społecznym.
- Kluczowym źródłem merytorycznym dla osób o konkretnych potrzebach informacyjnych pozostaje jednak **dedykowana Strategii strona internetowa**, choć jej sformalizowany język bywa trudniejszy w odbiorze.
- Aby jeszcze bardziej wzmocnić efektywność przekazu, **zaleca się silniejsze eksponowanie związku lokalnych inwestycji ze Strategią** m.in. w mediach społecznościowych oraz na stronach internetowych prowadzonych przez Urząd Marszałkowski.

Rekomendacje

Zalecane jest zwiększenie komunikacji ukazującej to, w jaki sposób realizowane w województwie interwencje przyczyniają się do realizacji Strategii Warmińsko-Mazurskie 2030.

Wpływ czynników wewnętrznych i zewnętrznych

Kluczowe wyzwania, z którymi mierzy się woj. warmińsko-mazurskie dotyczą:

- **stabilności regionu i jego bezpieczeństwa** – bliskość obwodu królewieckiego oraz zmiany klimatyczne powodują potrzebę aktualizacji Strategii o kwestie związane ze zwiększaniem odporności Warmii i Mazur; integracja działań z zakresu obrony cywilnej z adaptacją do zmian klimatu jest kluczowa dla zwiększenia wytrzymałości regionu na wypadek wystąpienia nieprzewidywanych zagrożeń,
- **demografii** – pogłębiająca się depopulacja w regionie i wysoki wskaźnik starzenia się społeczeństwa stanowią jeden z najważniejszych czynników zagrażających realizacji celów Strategii; konieczne jest podjęcie działań, które zatrzymają odpływ młodych mieszkańców regionu z Warmii i Mazur oraz modernizacja usług publicznych, poprawiająca jakość życia seniorów.
- **wysokiej inflacji i niskich dochodów własnych samorządów.**

Rekomendacje

Rekomenduje się opracowanie wdrożenie kompleksowej, dwutorowej polityki migracyjnej i integracyjnej województwa lub wprowadzenie zmian w celach strategicznych i operacyjnych mających na celu niwelowanie luk kompetencyjnych na rynku pracy oraz zwiększenie poczucia tożsamości nowych mieszkańców poprzez stworzenie dla nich mechanizmów wsparcia.

Wpływ polityk unijnych i krajowych

Strategia w znacznej części jest dostosowana do aktualnej polityki rozwoju na szczeblu unijnym i krajowym. Optyka na niektóre zagadnienia od czasu uchwalenia Strategii zmieniła się, co powoduje konieczność zwrócenia uwagi m.in. na:

- Uwzględnienie kwestii bezpieczeństwa w Strategii
- Uwzględnienie kwestii odporności na sytuacje kryzysowe, wsparcie organizacji, przygotowanie społeczeństwa
- Dalsze, wzmożone akcentowanie kwestii środowiskowych, szczególnie adaptacji do zmian klimatycznych
- Dalsze, wzmożone wspieranie konkurencyjności gospodarczej, pobudzania przedsiębiorczości

Powodami akcentowania powyższej tematyki jest dynamicznie zmieniająca się sytuacja na świecie, do której UE i każdy z jej członków próbuje się najlepiej dopasować, aby maksymalizować szanse rozwoju i minimalizować potencjalne zagrożenia.

Co ważne, pakiet krajowych dokumentów strategicznych jest w tej chwili aktualizowany, składają się na niego:

- Przyjęta Koncepcja Rozwoju Kraju 2050
- Procedowana Strategia Rozwoju Polski 2035 (z modelem struktury funkcjonalno- przestrzennej)
- Przygotowywana Krajowa Strategia Rozwoju Regionalnego i pozostałe dok. strategiczne.

Ecorys Polska Sp. z o.o.
ul. Solec 38 lok. 105
00-394 Warszawa
ecorys@ecorys.pl

